

Līdz ar tūristu skaita palielināšanos gidiem jāsāk domāt, ko ceļotājiem parādīt ārpus Vecrīgas.

"Pa labi ir melna ēka bez logiem," tā ietrenētā angļu mēlē tūristiem austiņās runā gide, aicinot palūkoties uz Okupācijas muzeja ēku. Šajā vietā sākas tradicionālais tūristu brauciens pa "iedvesmas" pilsētu- Rīgu. Tas izrādās vienveidīgs un nerāda galvaspilsētas kolorītākās vietas. Arī citi maršruti pilsētā aprobežojas tikai ar Vecrīgu un jūgendstila Rīgu. Taču Rīga ir arī Āgenskalna koka apbūve, Maskavas forštate un Bolderāja. Kā ārzemju ceļotājiem atklāt Rīgu, kas nav uz pastkartes, vēl tikai domā tūrisma firmas.

Eksprestūre autobusā

Lai noskaidrotu, ko tūristiem piedāvā tradicionālā ekskursija pa Rīgu, "Diena" devās Amber way eksprestūrē ar autobusu. Aptuveni divdesmit vācu un skandināvu pensionāru sasēduši autobusā un gatavi redzēt firmas bukletā iz reklamētās UNESCO mantojuma un randiņu vietas. Taču izbrauciens ārpus Rīgas centra sagādā vilšanos. Koka Rīga ir tikai skatiens caur autobusiņa logu uz Eduarda Smilģa ielas ēku pirmajiem stāviem. Netiek rādīta ne Kalnciema ielas koka apbūve, ne Bišu, Augļu, Medus vai Ķiršu ieliņa. Arī raibais Maskavas forštates rajons aprobežojas ar Centrāltirgu un "Staļina dzimšanas dienas torti" jeb Latvijas Zinātņu akadēmijas augstceltni. Tirgus tūristiem izraisa sajūsmu: kurpes plauktu plauktiem, blakus arbūziem tiek pārdoti krūštori. Par šādiem skatiem sirmie tūristi pirmoreiz pusotras stundas garajā braucienā pieceļas no krēsliem un smejas.

Orientējas uz masu

Lai arī šovasar tūristiem SIA Velokurjers piedāvā velomaršrutu pa Maskavas forštati, Vecrīgu un Jūgendstila Rīgu. Velomaršruts pagaidām nav pieprasīts, jo Rīga nav draudzīga pilsēta velosipēdistiem. Tikai pēdējā laikā tiek domāts par jauniem, aktīviem un interesantiem maršrutiem ārpus Rīgas centra. Aģentūras tos piedāvā tiem tūristiem, kas par to īpaši interesējas, bet neievieto reklāmas bukletos. "Bolderājā ir vēsturiski nozīmīgas vietas, bet tās nav tik acīm baudāmas!" tā tūristu vēlmi skatīt "skaisti sakopto" Rīgu skaidro Latvijas tūrisma informācijas biroja vadītāja Sanita Ciniņa. Viņa ir pārliecināta, ka pilsētas centra rādīšana ir daudz ienesīgāka un pieprasītāka arī citās valstīs. "Šis te ir standartekskursijas, kur rāda pilsētas centru. Tas ir normāli," paskaidro S. Ciniņa. Viņa arī piebilst, ka tūrisma aģentūras pašlaik "orientējas uz masu", jo lielākoties tūristi, kas ierodas Rīgā, šeit ir pirmoreiz.

Censoņi vēl ir!

Latvijas Profesionālo gidu asociācijas prezidents Juris Martinsons stāsta, ka Rīgā ir vismaz desmit maršruti: Bulvāru loks, Vecrīga, Jūgendstila Rīga, Jūdu Rīga un citi. Viņš arī informē, ka tiek strādāts pie tādu maršrutu izveides kā Teatrālā Rīga un Gotiskā Rīga. Arī J. Martinsons uzsver, ka pamatā tūristus interesē jūgendstils, kas jau kļuvis par Rīgas zīmolu. Mazāk tiek akcentēta koka Rīga un mikrorajonu vēsturiskā vērtība. Maršrutu Jūdu Rīga tā vēsturiskās nozīmes dēļ iecienījuši vācu tūristi, taču arī viņi par to uzzina, tikai īpaši interesējoties. Ar riteņiem pa Maskačku "Tā ir istā seja, tur ir Rīga tāda, kā nekur nav!" par šogad izveidoto velomaršrutu pa Maskavas forštati stāsta SIA Velokurjers direktors Oļegs Stoļarovs, lai arī ekstrēmā un aktīvā velotūre nav guvusi lielu atsaucību. "Šogad jūnijā bijušas divas grupas, jūlijā būs trīs, augustā pieteikusies viena grupa," saka O. Stoļarovs. Viņš ir pārliecināts, ka mazais pieprasījums skaidrojams ar reklāmas trūkumu un to, ka Rīga nav ērta velobraucējiem. Arī Skaisto skatu aģentūras gids Mārtiņš Daugulis Maskavas forštati sauc par "proletariāta rajonu, kur var sajūst, kā sievas vāra veļu", uzskatīdams, ka daudzi tūristi ir ieinteresēti redzēt arī šādu Rīgu, kurā jūtamas padomju laika tradīcijas gan arhitektūrā, gan ikdienas dzīvē. M. Daugulis kā kolorītāko Ilģuciema vietu piedāvā Nordeķu parku un Dzegužkalnu, kas daudzos tūrisma maršrutos netiek iekļauti. Dzegužkalns ir augstākā vieta Pārdaugavā, un M. Daugulis zina rādīt gan labākās vietas, no kurām paveras Vecrīgas panorāma, gan pazīstamu literātu takas un deklamēt dzejoļus par šo kalnu. Gids teic, ka Ilģuciemā ir daudz skaistu un savdabīgu ieliņu, piemēram, Ķiršu iela un tās raibie šķūniņu dēļi un žogi no vecām durvīm. Arī Bolderājā esošais Daugavgrīvas dabas liegums uz Mīlestības saliņas daudziem šķiet saistošs. Līdz ar tūristu skaita palielināšanos profesionālās izglītības centrs B&M nākamajai sezonai jau gatavo divus jaunus maršrutus Pārdaugava un Maskavas forštate, stāsta tā direktore Judīte Martinsona. Gan Pārdaugavā, gan Latgales priekšpilsētā tūristiem piedāvās iepazīties gan ar koka arhitektūru, gan ar jaunām rajonu attīstības vizijām.

Biežāk aplūkotās vietas Rīgā 2004.gadā: 1. Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs 2. Rātslaukums, Melngalvju nams, 3. Jūgendstila apbūve, 4. Doma baznīca, 5. Pēterbaznīca, 6. Centrāltirgus, 7. TV tornis, 8. Krasta ielas Lido, 9. Valsts Mākslas muzejs un Okupācijas muzejs, 10. Pilsētas svētki. Dati: www.eiropa.lv.

Iepazīsti Rīgu tuvāk

Apskates vērti objekti

Āgenskalnā- Āgenskalna ūdenstornis, Hartmaņa muižiņa, Mārupīte, Arkādijas parks, Torņakalna stacija, Bloka muiža un dižkoki,

Maskavas forštatē- Ebreju kapi, Ebreju sinagogas pamati, dažādas baznīcas, Maskavas, Lubānas, Ludzas ielas koka apbūve,

Bolderājā- Daugavgrīvas cietoksnis, mols, Spilves lidosta, Daugavgrīvas dabas liegums, Mīlestības saliņa,

Ilģuciemā- Sv.Mārtiņa baznīca, Nordeķu muiža, Dzegužkalna estrāde, Ķiršu iela,

Imantā- Lāčupe, Sudrabkalniņa koki.